

นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารหลังเหตุการณ์ 9/11:
อิทธิพลของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในการกำหนดนโยบาย

นางสาวกมลพร กัญชนะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

U.S. FOREIGN POLICY ON ITS MILITARY INTERVENTIONS AFTER 9/11:
THE NEOCONSERVATIVES' INFLUENCE IN POLICY-MAKING

Miss Kamonphorn Kanchana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in International Relations

Department of International Relations

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

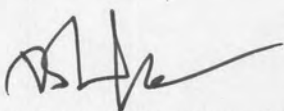
Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

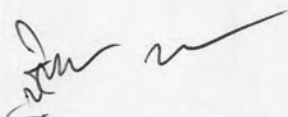
491077

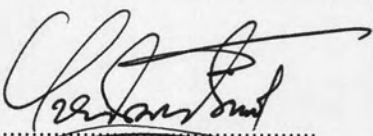
หัวข้อวิทยานิพนธ์ นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลัง
ทหารหลังเหตุการณ์ 9/11: อิทธิพลของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในการ
กำหนดนโยบาย
โดย นางสาวกมลพร กัญชนะ
สาขาวิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ คำชู

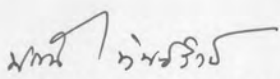
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. จรัส สุวรรณมาลา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุตินันท์ พงษ์สุทธิรักษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ คำชู)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปราณี ทิพย์รัตน์)

กมลพร กัญชนะ : นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหาร
หลังเหตุการณ์ 9/11: อิทธิพลของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ในการกำหนดนโยบาย. (U.S.
FOREIGN POLICY ON ITS MILITARY INTERVENTIONS AFTER 9/11: THE
NEOCONSERVATIVES' INFLUENCE IN POLICY-MAKING) อ. ที่ปรึกษา :
รศ. ดร. ไชยวัฒน์ คำชู, 233 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาบทบาทของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่เข้าไปมี
อิทธิพลทางความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารของ
สหรัฐอเมริกาหลังเหตุการณ์ 9/11

หลังจากการโจมตีของผู้ก่อการร้ายเมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้มี
ท่าทีและดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างแข็งกร้าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายต่างประเทศเรื่องการ
แทรกแซงด้วยกำลังทหาร ในช่วงแรกสหรัฐอเมริกาประกาศว่าจะทำสงครามต่อต้านการก่อการร้าย
กับกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์วินาศกรรม 9/11 (กลุ่ม al-Qaeda) ตลอดจนประเทศที่
ให้ความช่วยเหลือและที่พักพิงแก่ผู้ก่อการร้ายเหล่านั้น ภายหลังจากการแทรกแซงด้วยกำลังทหารเพื่อ
โค่นล้มรัฐบาลทอลิบานในอัฟกานิสถาน รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ประกาศต่อไปอีกว่าการทำสงคราม
ต่อต้านการก่อการร้ายจะยังไม่สิ้นสุดลงเพียงเท่านี้ แต่จะขยายสงครามต่อต้านการก่อการร้ายไป
ระดับโลก โดยสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญกับรัฐที่ชั่วร้ายซึ่งพยายามจะพัฒนาหรือครอบครองอาวุธ
ที่มีอำนาจในการทำลายล้างสูง อันนำไปสู่การแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารในอิรักเมื่อเดือน
มีนาคม ค.ศ. 2003 ด้วยการอ้างสิทธิในการป้องกันตัวจากภัยคุกคามที่อาจจะมาถึง ทั้งนี้ด้วย
ศักยภาพทางทหารสูงสุดของสหรัฐอเมริกาทำให้สหรัฐอเมริกาตระหนักดีว่าตนเองสามารถและยินดีที่
จะใช้กำลังทางทหารแบบเอกภาคี โดยไม่จำเป็นต้องผูกติดอยู่กับประเทศพันธมิตรหรือองค์การ
ระหว่างประเทศ ซึ่งแนวทางการดำเนินนโยบายดังกล่าวนี้ถือได้ว่ามีความแตกต่างจากนโยบายในช่วง
กว่าสิบปีก่อนหน้าอย่างสิ้นเชิง

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่อยู่เบื้องหลังการกำหนดนโยบายที่รุนแรงดังกล่าวมิได้เป็นผลมา
จากภัยจากการก่อการร้ายที่เป็นปัจจัยภายนอกประเทศเท่านั้น หากแต่เป็นปัจจัยภายในประเทศ
อย่างกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการผลักดันและชี้นำแนวทางการดำเนิน
นโยบายให้เป็นไปตามแนวทางที่กลุ่มอนุรักษนิยมใหม่เชื่อมั่นมาโดยตลอด ซึ่งวิธีการในการเข้ามามี
อิทธิพลเหนือการกำหนดนโยบายของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่นั้นอาศัยการประสานการสร้างแรงกดดัน
จากเครือข่ายของกลุ่มอนุรักษนิยมใหม่ทั้งภายในและภายนอกรัฐบาล

ภาควิชา ..ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ.. ลายมือชื่อนิสิต..... กมลพร กัญชนะ ..
สาขาวิชา ..ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ.. ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา2549.....

4781103024 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS

KEY WORDS : NEO-CONSERVATIVES/WAR ON TERROR/INTERVENTIONS

KAMONPHORN KANCHANA : U.S. FOREIGN POLICY ON ITS MILITARY INTERVENTIONS AFTER 9/11: THE NEOCONSERVATIVES' INFLUENCE IN POLICY-MAKING. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. CHAIWAT KHAMCHOO, Ph. D., 233 pp.

The objective of this thesis is to study the roles of neoconservatives in shaping and influencing U.S. military interventionist policies after 9/11 terrorist attack.

After the terrorist attack on September 11, 2001, Bush administration declared the 'war on terror' whose primary targets were the terrorists responsible for the attack on World Trade Center and the Pentagon together with the states harboring them. As soon as the war on terror phase I with Afghanistan, Taliban regime, was over, regardless the fact that the U.S. government was still unable to arrest al-Qaeda leader, Osama bin Laden, the Bush administration furthered the war on terror to phase II focusing on rogue states longing to possess the weapons of mass destruction and (according to the administration) intending to use those weapons on its people and neighbor countries. The most obvious link between the phase I and phase II war on terror was the Bush administration was concerned the possibility that those rogue states would transfer the technology of WMD or its weapons to the terrorists and they would, of course, use it against the United States. It led to the war in Iraq, after trying to disarm Iraq through United Nations and it did not effectively work since the Iraqi government rarely conformed to the UN inspectors. The Bush administration decided to intervene in Iraq preemptively and unilaterally which was perceived to be the most aggressive U.S. interventionist policy since the end of cold war.

The study shows that apart from the external stimuli caused by the shocking terrorist attack on 9/11 which is believed to be the most reasonable rationale for U.S. military interventions in Afghanistan and Iraq, it is the neoconservatives who play the most active and vital roles in shaping and influencing those decisions. The neoconservative network from ones working in the administration and ones working outside the government is the reason explained how and why the neoconservative beliefs and roadmaps affected and guided the U.S. foreign policy of the Bush administration after 9/11.

Department ..International Relations..

Field of study ..International Relations..

Academic year2006.....

Student's signature.....

Advisor's signature *Chaiwat Khamchoo*

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ไชยวัฒน์ คำชู อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้คอยให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนการตรวจทานแก้ไขจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเป็นรูปเล่มสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุตินันท์ พงษ์สุทธิรักษ์ ประธานกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรานี ทิพย์รัตน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์ศุภมิตร ปิติพัฒน์ และอาจารย์ปรานี ทิพย์รัตน์ ที่คอยช่วยเป็นเข็มทิศนำทางให้ผ่านพ้นช่วงเวลาที่ยากที่สุดในการทำวิทยานิพนธ์ไปได้ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณาจารย์ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ในด้านต่างๆ อันเป็นรากฐานที่ดีสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณบุคลากร ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยทั้งในด้านการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณคุณจิรัชย์ หิรัญรัต ที่คอยให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ อีกทั้งยังเป็นกำลังใจให้เสมอมาจนกระทั่งทำวิทยานิพนธ์สำเร็จ ขอขอบคุณพี่ชาย ญาติสนิท เพื่อนที่รัก รุ่นพี่และเพื่อนร่วมรุ่นทุกๆ คน ซึ่งคอยเป็นกำลังใจ เป็นแรงผลักดัน ให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือ ตลอดจนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้สึกเสมอ

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดาและมารดา ผู้ให้ความรัก กำลังใจและการสนับสนุนในด้านต่างๆ แก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยสำเร็จได้ด้วยพระคุณอันล้นพ้นของบิดามารดา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2. การสำรวจวรรณกรรม.....	10
1.3. วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	16
1.4. ขอบเขตการศึกษา.....	16
1.5. คำนิยามเชิงปฏิบัติการ.....	16
1.6. กรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษา.....	20
1.7. สมมติฐาน.....	33
1.8. วิธีที่ใช้ในการศึกษา.....	33
1.9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	34
1.10. โครงร่าง.....	35
2 นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารก่อนเหตุการณ์ 9/11... 36	
2.1. การแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร.....	37
2.1.1. นิยามของการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร.....	37
2.1.2. พัฒนาการและความเป็นมาของการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร.....	38
2.1.3. ตัวแสดงของการดำเนินนโยบายเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร.....	42
2.1.4. รูปแบบของการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร.....	43
2.1.5. เป้าหมายของการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร.....	45
2.2. นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร ในช่วงอดีตกาลถึงช่วงก่อนสงครามเย็น (ค.ศ. 1818-1945).....	48

สารบัญ

บทที่	หน้า
2.3. นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร ในช่วงสงครามเย็น (ค.ศ. 1945-1989).....	52
2.3.1. นโยบายสกัดกั้น.....	52
2.3.2. ทฤษฎีโดมิโน.....	54
2.3.3. การทูตแบบ Détente.....	55
2.3.4. นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหาร ในช่วงสงครามเวียดนาม.....	56
2.3.5. นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหาร สมัยประธานาธิบดี Jimmy Carter.....	59
2.3.6. นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหาร สมัยประธานาธิบดี Ronald Reagan.....	61
2.4. นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร ช่วงหลังสงครามเย็นถึงก่อนเหตุการณ์ 9/11 (ค.ศ. 1989- 10 กันยายน 2001).....	65
2.4.1. นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหาร สมัยประธานาธิบดี George Bush.....	67
2.4.2. นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหาร สมัยประธานาธิบดี Bill Clinton.....	77
2.4.3. นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหาร สมัยประธานาธิบดี George W. Bush.....	86
สรุป.....	87
3 นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารหลังเหตุการณ์ 9/11....	89
3.1. ลำดับเหตุการณ์ 9/11.....	90
3.2. นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร หลังเหตุการณ์ 9/11 (ค.ศ. 2001-2005).....	94
3.2.1. สงครามต่อต้านการก่อการร้าย.....	95
3.2.2. หลักการบุช.....	101

สารบัญ

บทที่	หน้า
3.2.3. การแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารของสหรัฐอเมริกา ในอัฟกานิสถาน (ค.ศ. 2001).....	111
3.2.4. การแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารของสหรัฐอเมริกา ในอิรัก (ค.ศ. 2003).....	116
3.3. นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหาร ของประธานาธิบดี George W. Bush เปรียบเทียบกับยุคก่อนหน้า.....	121
3.4. ประธานาธิบดี George W. Bush กับสงครามต่อต้านการก่อการร้าย.....	126
สรุป.....	130
4 อิทธิพลของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในการกำหนดนโยบายต่างประเทศ สหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทหารหลังเหตุการณ์ 9/11.....	133
4.1. สหรัฐอเมริกากับกลุ่มอิทธิพลทางความคิด.....	134
4.2. ความเป็นมาและพัฒนาการของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ ในฐานะ “กลุ่มอิทธิพลทางความคิด”.....	137
4.2.1. นิยามของคำว่า “อนุรักษ์นิยมใหม่”.....	137
4.2.2. การก่อตัวของนักอนุรักษ์นิยมใหม่รุ่นแรก.....	142
4.2.3. กำเนิดของนักอนุรักษ์นิยมใหม่รุ่นสอง.....	143
4.2.4. นักอนุรักษ์นิยมใหม่ที่มีชื่อเสียง.....	145
4.2.5. พัฒนาการของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในฐานะกลุ่มอิทธิพลทางความคิด.....	150
4.3. แนวคิดและความเชื่อของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่.....	162
4.3.1. แนวคิดที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่.....	167
4.4. ข้อเรียกร้องของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในการผลักดันนโยบายต่างประเทศ เรื่องการแทรกแซงด้วยกำลังทางทหารหลังเหตุการณ์ 9/11.....	172
4.5. แนวทางและวิธีการของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในการเข้าไปมีอิทธิพลต่อ การกำหนดนโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเรื่องการแทรกแซงด้วย กำลังทางทหารหลังเหตุการณ์ 9/11.....	173
4.5.1. แทรกซึมฝ่ายบริหาร.....	175
4.5.2. ปฏิบัติการ op-ed.....	180

สารบัญ

บทที่	หน้า
4.5.3. ยุทธวิธีสองประสานเพื่อผลักดันอิทธิพลทางความคิดเห็นนโยบาย.....	183
สรุป.....	205
5 บทสรุป.....	206
รายการอ้างอิง.....	213
บรรณานุกรม.....	230
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	233

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 ตำแหน่งทางการเมืองของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่ในรัฐบาลบุช (1).....	179
ตารางที่ 2 กลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่่นอกรัฐบาล.....	181
ตารางที่ 3 เครือข่ายความสัมพันธ์ของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่.....	184

สารบัญภาพ

รูปภาพ	หน้า
ภาพที่ 1 Institutional approaches to the causal linkage between ideas and policy.....	32
ภาพที่ 2 แดงการณ์ของประธานาธิบดี George W. Bush ที่กล่าวถึง Saddam Hussein, Iraq และ Osama bin Laden.....	197
ภาพที่ 3 บันทึกเอกสารของสภาองเกรสที่กล่าวถึง Saddam Hussein, Iraq และ Osama bin Laden.....	199
ภาพที่ 4 การเข้าไปมีอิทธิพลของกลุ่มอนุรักษ์นิยมใหม่เหนือนโยบาย.....	201